

POSTANOWIENIE

Dnia 29 kwietnia 2013 r.

Sąd Apelacyjny w Poznaniu Wydział I Cywilny

w następującym składzie:

Przewodniczący SSA Jacek Nowicki

Sędziowie: SA Ewa Staniszevska, SA Jan Futro (spr.)

po rozpoznaniu w dniu 29 kwietnia 2013 r. na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W.

przeciwko (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w P.

o zapłatę

na skutek zażalenia pozwanej

na postanowienie Sądu Okręgowego w Poznaniu z dnia 3 kwietnia 2013 r.

sygn. akt IX Gc 222/12

1. uchyla zaskarżone postanowienie;
2. rozstrzygnięcie o kosztach postępowania zażaleniowego pozostawia do orzeczenia końcowego.

Jan Futro Jacek Nowicki Ewa Staniszevska

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem Sąd I instancji odrzucił apelację pozwanej od wyroku Sądu Okręgowego w Poznaniu z dnia 22 listopada 2012 r.

W uzasadnieniu wskazał, że pozwana, której doręczono odpis wyroku z uzasadnieniem w dniu 31 grudnia 2012 r., apelację wniosła 16 stycznia 2013 r. tj. po upływie ustawowego terminu przewidzianego w art. 369 § 1 k.p.c.

Na postanowienie to zażalenie wniosła pozwana zarzucając mu naruszenie: art. 133 § 3 k.p.c., art. 138 § 1 i 2 k.p.c., art. 139 § 1 k.p.c. oraz art. 142 § 2 k.p.c. oraz przepisów § 3 ust. 1, 3, 4, § 4 ust. 2, § 11 ust. 1 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 12 października 2010 r. w sprawie szczegółowego trybu i sposobu doręczania pism sądowych w postępowaniu cywilnym a w konsekwencji błędne uznanie, że apelacja wniesiona została po terminie.

W uzasadnieniu, nie kwestionując faktu wniesienia apelacji w dniu 16 stycznia 2012 r., wskazała, że odpis wyroku z uzasadnieniem został doręczony jej pełnomocnikowi dnia 2 stycznia 2013 r.

Przesyłka z wyrokiem adresowana została na imię i nazwisko pełnomocnika pozwanej pod adresem ul. (...), (...)-(...) P.. Pod tym adresem mieści się szereg firm. W dniu 31.12.2012 pełnomocnik pozwanej był obecny w swoim biurze pod w/w adresem, jednak doręczyciel z rażącym naruszeniem zasad doręczania pism, nie podjął nawet próby doręczenia pełnomocnikowi pozwanej w/w przesyłki, ani nie pozostawił awiza. Zamiast tego, doręczyciel przekazał list E. B., która odbierała pocztę dla zatrudniającej ją firmy (...) Sp. z o.o. mającej siedzibę pod tym samym adresem.

E. B. była i jest osoba postronną, nie będąc pracownikiem pełnomocnika pozwanej lub pozwanej i nie posiadała upoważnienia do odbioru korespondencji ani od pełnomocnika ani od samej pozwanej.

Pełnomocnik pozwanej otrzymał odpis wyroku w sprawie wraz z uzasadnieniem w dniu 2 stycznia 2013 r., i został poinformowany o wpływie w/w przesyłki w dniu 2 stycznia 2013 r. Od tego dnia zatem zaczął biec termin do wniesienia apelacji.

W konsekwencji wniosła o uchylenie zaskarżonego postanowienia i doręczenie pełnomocnikowi pozwanej odpisu wydanego a sprawie wyroku z uzasadnieniem w sposób przewidziany obowiązującymi przepisami, ewentualnie o skierowanie apelacji pełnomocnika pozwanej do merytorycznego rozpoznania a także zasądzenie na rzecz pozwanego kosztów postępowania według norm przepisanych.

Wniosła także o przeprowadzenie dowodów na okoliczności wskazane w uzasadnieniu z potwierdzenia odbioru odpisu wydanego w sprawie wyroku oraz z dołączonych do zażalenia oświadczeń E. B., S. W., zarządu (...) S.A. a także z informacji odpowiadających odpisowi aktualnemu z rejestru przedsiębiorców pobranych na podstawie art. 4 ust. 4aa ustawy z dnia 20 sierpnia 1997 r. o Krajowym Rejestrze Sądowym ewentualnie o przesłuchanie E. B..

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje.

Zażalenie jest zasadne.

Kodeks postępowania cywilnego przewiduje dwa zasadnicze sposoby doręczania pism w postępowaniu cywilnym: doręczenia właściwe, tj. doręczenia dokonywane bezpośrednio adresatowi pisma oraz doręczenia zastępcze, dokonywane w sposób określony przepisami art. 138 i 139 k.p.c., opierające się na domniemaniu, że pismo doszło do rąk jego adresata, a co zatem idzie – że doręczenie zostało dokonane prawidłowo (por. T. Ereciński, J. Gudowski, M. Jędrzejewska, Komentarz do kodeksu postępowania cywilnego. Część pierwsza. Postępowanie rozpoznawcze, T. Ereciński (red.), tom I, Warszawa 1997, s. 241; J. Jodłowski, K. Piasecki (red.), Kodeks postępowania cywilnego z komentarzem, tom I, Warszawa 1989, s.247; postanowienie Sądu Najwyższego z 4 września 1970 r., sygn. I PZ 53/70, OSNCP nr 6/1971, poz. 100).

Doręczenie pism sądowych radcy prawnemu, prowadzącemu własną kancelarię, a więc osobie fizycznej, dokonuje się na podstawie art. 133 § 1 k.p.c. - z uwzględnieniem przepisów art. 135 k.p.c. i art. 138 k.p.c.

Zgodnie z art. 138 § 2 k.p.c. dla adresata, którego doręczający nie zastanie w miejscu pracy, można doręczyć pismo osobie upoważnionej do odbioru pism. Zgodnie też z art. 142 § 2 k.p.c. doręczający stwierdza na potwierdzeniu odbioru sposób doręczenia.

Jak wynika też z § 3 ust. 1 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 12 października 2010 r. w sprawie szczegółowego trybu i sposobu doręczania pism sądowych w postępowaniu cywilnym (Dz. U. nr 190 poz.1277 ze zm.) przesyłkę doręcza się wskazanemu na niej adresatowi (doręczenie właściwe), a innemu odbiorcy w przypadkach, o których mowa w art. 138 Kodeksu postępowania cywilnego (doręczenie zastępcze). W każdym przypadku pracownik operatora, pracownik sądowej służby doręczeniowej, osoba zatrudniona w sądzie lub komornik, zwani dalej "doręczającym", wpisuje na formularzu potwierdzenia odbioru datę doręczenia przesyłki, imię i nazwisko odbiorcy i zaznacza sposób doręczenia, co potwierdza własnoręcznym podpisem. (§ 4 ust.2 wskazanego Rozporządzenia)

Z potwierdzenia odbioru przesyłki listowej, której dotyczy zażalenie wynika, że została ona doręczona 31 grudnia 2012 r. osobiście adresatowi (radcy prawnemu S. W.). Potwierdzenie to jest dokumentem urzędowym korzystającym z domniemania prawdziwości (art. 244 k.p.c.). Jednakże z jego treści wynika, że odbiorcą pisma rzeczywistości była E. B. (k. 392). Dowód doręczenia zawiera więc stwierdzenie oczywiście nieprawdziwe podważające wiarygodność całego dokumentu.

Niezależnie zatem od tego czy pełnomocnik pozwanej był obecny w swojej kancelarii czy też nie, doręczenie odpisu wyroku z uzasadnieniem E. B. nie spełnia warunków doręczenia z art. 138 § 2 k.p.c. Ze złożonych z zażaleniem oświadczeń wynika jednoznacznie, że nie była ona upoważniona do odbioru pism procesowych ani przez pozwaną ani przez jej pełnomocnika. Nie była też pracownikiem pozwanej.

Doręczenia zatem dokonane dnia 31 grudnia 2012 r. nie może być uznane za skuteczne. W tej sytuacji za dzień doręczenia wyroku z uzasadnieniem, trzeba przyjąć ustalony najwcześniejszy wykazany termin doręczenia, a jest nim dzień 2 stycznia 2013 r.

Fakt, że E. B. kilkakrotnie odbierała pisma przeznaczone dla pełnomocnika pozwanej i pełnomocnik tego sposobu doręczeń nie kwestionował (k. 502) nie może sanować wskazanych uchybień.

Ubocznie już tylko zauważyć należy, że artykuł 138 wprowadza jedynie domniemanie prawidłowości doręczenia, tzn. że pismo dotarło do rąk adresata i to w dniu jego odbioru przez uprawnioną osobę. Domniemanie to może być jednak obalone poprzez wykazanie, np. że adresat nie zapoznał się z jego treścią wcale bądź zapoznał się z nią w innym terminie. W takim wypadku terminy procesowe związane z pismami będą dla adresata dopiero od dnia ich faktycznego otrzymania (postanowienie SN z dnia 4 września 1970 r., I PZ 53/70, OSNC 1971, nr 6, poz. 100, i postanowienie SN z dnia 12 stycznia 1973 r., I CZ 157/72, OSNC 1973, nr 12, poz. 215).

Ostatecznie należy zatem przyjąć, że apelacja została wniesiona w dwutygodniowym terminie od doręczenia wyroku z uzasadnieniem, przewidzianym w art. 369 § 1 k.p.c.

Wobec powyższego Sąd Apelacyjny na podstawie art. 386 § 1 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c. orzekł jak w punkcie 1 postanowienia.

Nie ma jednak podstaw do uwzględnienia wniosku o doręczenie pełnomocnikowi wyroku z uzasadnieniem, skoro niespornym jest, że wyrok ten otrzymał.

Zgodnie z art. 108 § 1 k.p.c. sąd rozstrzyga o kosztach w każdym orzeczeniu kończącym sprawę w instancji. Nie jest takim orzeczeniem niniejsze postanowienie.

Zasada odpowiedzialności za wynik procesu. jest naczelną zasadą w zakresie kosztów procesu przyjętą przez kodeks postępowania cywilnego (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 28 października 2011 r., I CZ 67/11 LEX nr 1084691) Zgodnie z tą zasadą powód wygrywający proces ma prawo żądać zwrotu także kosztów postępowania incydentalnego. (z uzasadnienia wyroku Sądu Najwyższego z dnia 30 kwietnia 1973 II CR 159/73 - OSNC 1974/5/90).

Jan Futro Jacek Nowicki Ewa Staniszevska